

Ese de dóite ori in septemana:
Joi-a si Duminec'a.

Pretulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
" patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelaria episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiunilor se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Din Scrierile santului Ioanu Gura de auru.

Nóe omilii despre pocaintia.

Omili'a II.

Machnirea regelui Achabu. — Profetulu Ion'a.

Cuprinsu: Se dau mai multe cai catra pocaintia. Santulu Chrysostomu desfasura mai pre largu trei: 1. „Marturisirea pecatului.” — Davidu si in opusetiune Cainu; 2.) Deplangerea pecatului — regele Achabu. — 3.) Umilinti'a — Vamesiulu in biserica, — in opusetiune cu Fariseulu. Santulu Paulu.

1. Ati vediutu in Duminec'a trecuta lupt'a si invingerea? Lupt'a satanei si invingerea lui Cristosu? Vediutu-ati cátu a fostu penitenti'a de preamarita si cumu nu a potutu satan'a sustiene acésta lovitura, ci s'a infricatu si a tremuratu? Pentru ce te temi, o! satana, candu penitenti'a este glorificata? Pentru ce suspini? Pentru ce te infrici? Pre dreptu numai si intru adevéru, dice elu, suspinu si me turburu: acésta penitenti'a mi-a rapitu arme puternice! Si cari sunt acele arme? Mnierea peatósa, vamesiulu, lotrulu si pre vatematoriulu de Ddiu. Asia, de siguru; penitenti'a i-a rapitu multe arme chiar sanctuariulu i l'a surpatu; prin penitenti'a a primitu o loviturá mortale. Tóte acestea, le vei cunósce, iubitul meu din ceea decurendu ce a aretatu esperinti'a. Si óre pentru ce nu folosimu acésta adunare? Pentru ce nu ne adunamu in tóte dilele in biserica si se facemu penitenti'a! De esti peatosu, dute in biserica ca se-ti marturisesci pecatulu; de esti dreptu éra si mergi acolo ca se nu pierdi dreptatea, fiindcá pentru amendóne, biserica este limanu. Esti unu peatosu? Nu desperá, ci mergi acolo si te arata ca unu penitentu. Ai pecatuitu? Di catra Ddiu: Dómne pecatuit'am. Cáci ce ostenéla este, ce incunjuru, ce astringere ce necesitate, a dice eu am pecatuitu? Séu credi cá in casu candu nu te marturisesci de peatosu nu vei avé pre satan'a de písíu? Previne-lu si rapesece-i onórea! fiindcá onórea lui intru aceea stá cáci este acusatoru. Pentru-ce nu-lu previni pre acél'a, pentru ce nu-ti marturisesci pecatulu si pentru ce nu te curatiesci de acél'a candu tu sci cá ai unu acusatoru, care nu póte se tacá?

Ai pecatuitu? Mergi in biserica si di cátra Dumnediu: Dómne am pecatuitu. Nu ceru dela tine nimicu alta decátu acést'a; fiindcá Is: scriptura dice? „Marturisesce-ti pecatulu ca se te indreptezi. Marturisesce-ti pecatulu ca se-lu esterminezi pre acél'a. — Acést'a nu consta ostenéla; nu se receru cuvinte multe nici spesari de bani nici alte de feliulu acést'a. Di unu cuventu, si fii fora de grige facia cu pecatulu: di numai: Am pecatuitu. Dara cum se póte, va dice cineva, cá eu se stergu peatulu déca lu-voi marturisi mai antai? Amu in s. scriptura unu omu, care l'a marturisu si l'a stersu si unulu care nu s'a marturisu si a fostu condemnatu. Cainu, cuprinsu de invidia, ucide pre fratele seu Avelu, ása cátu omorulu a armatu nemidilocitu invidiei; fiindcá elu luandu pre

fratele seu la campu afara, l'a omoritu. Si ce vorbesce Ddiu catra elu? „Unde e fratele teu Avelu?” Celu atotu sciutoriu nu a intrebatu ca si candu nu ar fi sciutu ci ca se atraga pre omoritoriu la penitenti'a. Cáci elu nu i-a pusu acésta intrebare din nesciúntia, a documentatu: „Unde e fratele teu Avelu.” Cainu respunde: Nu sciú, sum eu paditoriu preste fratele meu? Bine. Tu nu esti paditoriu, dara pentru ce esti omoritoriu? Tu nu l'ai paditu, ása dara pentru-ce l'ai ucisu? Acést'a o vei marturisi-o. Dara esti culpabile, pentru ce nu l'ai papitu. Ce a disu ása dara Ddiu catra dinsulu? „Viersulu sangelui fratelui teu striga catra mine din pamentu.” Elu i aréta crim'a si lu-pedepsesce, nu atât'a pentru omoru. decátu pentru nerusinare. Pentrucá Ddiu nu úresce atât'a pre celu ce pacatuesce, decátu pre celu impertinentu. Elu nu a mai primitu pre Cainu, candu a pasitu la pocaintia fiindcá nu si-a marturisu indata pecatulu. — Pentrucá ce a disu Cainu? „Pecatulu meu este mai mare decátu se mi se póta iertá.” — Ca si candu ar voi a dice: Am comis unu pecatu mare; nu sum vrednicu vietiei. Si ce a disu Ddiu catra elu? „Suspinandu si tremurendu vei fi pre pamentu” si i-a impusu o pedépsa aspra si grea. Eu nu te ucidu ca nu cumva adevéru (acestei invetiaturi) se se dea uitarei, ci ca se te facu de lege si ca toti se póta ceti: *ca ása nenorocirea se devina mam'a intieptiunei.* Si Cainu a ratacitu incóce si in colo, o lege via, o columna amblatore, carea tacundu a avutu o vóce mai puternica ca o trompeta. Nime, striga acelu viersu, se nu faca aceea, ca se sufera asemenea. Elu a fostu pedepsitu, fiindcá a fostu impertinentu; si a fostu condemnatu pentru pecatu fiindcá, desi documentatu pana la evidentia, totusi nu l'a recunoscutu nici marturisu cáci déca l'ar fi marturisu spontaneu, l'ar fi si sufocatu numai decátu. —

2. Ca tu inse se inveti a fi cu atentiune (se-aibi grige) facia cu ce s'a intemplat aceluia, asculta cum unu altulu care si-a marturisu indata pecatulu l'a si estermínatu. Se revenimu la regele si profetulu Davidu. Eu inse mai bucurosu lu-numescu profetu fiindcá elu ca rege a domnitu numai in Palestina, dara ca profetu pana la marginile rotogolului pamentului. Domni'a lui a tienutu numai unu timpu scurtu, ci gur'a lui profetica a esprimat cuvinte nemuritoare. Mai bine se se intunece sórele, decátu cuvintele lui Davidu se se respunda cu uitarea. Davidu cadu in adulteriu (precurvia) si omoru; fiindcá, se dice celu a vediutu o femeia frumósá candu se scaldá, si aprindenduse de dragoste catra densa, a dusu in deplinire, ce si-a propusu. Si profetulu jacé in adulteriu; margaritariulu in tina. Insa totu nu cunoscea cá a pecatuitu; atátu de tare a fostu adormitu de patima. Pentrucá déca conducatoriulu s'a datu betiei carulu cure (ese repede) afara de ordine; ce este inse conducatoriulu si carulu, aceea este sufletulu si trupulu. Candu sufletulu s'a intunecatu si corpulu se rostogolesce in noroiu; cáci cátu timpu conducatoriulu (carausiulu) stá desceptu, carulu face calea

sa cum se cade. Déca acel'a a slabitu din putere, si nu-mai e in stare a tiené franele indata se vede, cà si carulu e in periclu. Togmai asia se intempla si cu ómenii. Pre câtu timpu sufletulu este sobriu (treazu) si priveghindu, si trupulu este curatu. Indata ce inse sufletulu s'a ingreuiatu si trupulu se rostogolesce in noroiu si placere.

Ce a comisu Davidu? Adulteriu (preacurvia); elu inse nu a cunoscutu si nici nu a fostu reprobatu de nime. Si inca acést'a s'a intemplat candu erá intru o etate inalta ca tu se inveti din acea, cà chiar nici etatea nu-tie profitabile (de folosu) déca esti lasiu; si éراسي, cà nici tineréti'a ti-e spre stricatiune, déca folosesce grigi'a cuviintiósá. Pentru cà conduit'a vietiei nu depinde dela etate, ci virtutea este intru adeveru unu eflusu alu deliberarei. Càci Danielu candu numerá 12 ani erá deja judecatoriu, éra betranii cei vechi de dile, au escugetatu o portare impudica (rusinatoria necurata); si precum acestor'a nu li-a folositu etatea nimicu, asia aceliua nu i-a adusu nici o stricatiune, si ca tu se cunosci, cà faptele nobile nu se computa dupa etate ci dupa deliberare (simtiementu, afectu,) asia cugeta: Davidu se aflá togmai in acea etate inalta si totusi cadiu in adulteriu, comise unu omoru si erá astfeliu de afectionatu, câtu nu-si cunoscea pecatulu; càci conducetoriulu, sufletulu, erá ametitu de neabstinentia. Ce face asiadara Ddieu? Tramite la elu pre profetulu Natanu. Profetulu vine la profetu càci togmai asia se intempla si la medici. Déca unu medicu se bolnavesce, are lipsa de altulu. Togmai asia a fostu si aci: Unu profetu comite unu pecatu, si unu profetu este care i aduce medicamentulu. Natanu vine deci la elu; elu nu i face indata imputari si nu dice: Tu criminalule, profanatoriule, adulterule si omoritoriule! Ddieu te-a incarcatu cu atâte onori, si tu ai calcatu poruncile lui in petióre. Nu de acestea i dice lui Natanu, ca se nu lu-faca mai nerusinatu, càci déca descoperi pecatulu, atunci peccatosulu se atitia spre o mai mare nerusinare. Natanu vine la elu, i enarézá o istoria escugetata si dice: „Am se-ti aducu o para, o! rege. A fostu unu omu avutu, si éراسي unulu seracu; celu avutu avea multe oi si vaci, celu seracu inse posiedea numai o singura oitia, carea bea din paharulu lui si manc'a depre mész'a lui, si dormea la sinulu lui.“ — Aci insémna acést'a iubiréa barbatului catra femeia. — „Dara venindu-i omului celui avutu unu óspe, vol se crutie oile sale proprii si luandu oi'a omului celui seracu o junghia.“ Vedi cum imbraca acest'a naratiunea si ascunde cutitulu sub spongia? Acum óre ce a disu regele la aceea? In credinti'a, cà elu judeca preste altplu, si-a facutu fórte iute sententi'a; pentrucà asia facu ómenii: ca se judece asupra altor'a iute sunt la dispusetiune (de indemana) si forméza decisiuni severe si le esprima. Si ce dice Davidu? „Viu este Domnulu, acelu omu este fiulu mortii, si oi'a o va resplati inpatratu.“ Ce a facutu Natanu? Elu nu a mai amanatu multe óre spre a duce trasur'a (brasdea) cu blandetia, ci o trase curmedisiu si taiá in cea mai mare iutiéla, ca nu cumva se-i rapésca simtiulu omorului: „Tu esti barbatulu, o rege!“ Ce a disu Davidu! „*Eu am peccatuitu in protiv'a Domnului.*“ Elu nu a disu: Cine esti tu, ca se me acuzi pre mine? Cine te-a tramisu se vorbesci asia francu? cu ce cutesare ai facutu acést'a? Nu, elu nu a vorbitu atari cuvinte, ci a recunoscutu pecatulu. Si ce dice? Eu am peccatuitu in protiv'a Domnului? Ce dice acum Natanu catra elu? „*Si Domnulu a luat peccatulu teu;*“ tu singuru ai judecatu, eu te dispensezu de pedépsa; ai facutu o marturisire sincera si asia ai estermnatu peccatulu; tu ti-ai esprimat judecát'a, eu mi retragu pre a mea.“ Vedi acum cà s'a inplinitu, ce stá scrisu „Spune tu foradelegile tale ca se te indreptezi.“ — Si ce lucru cu ostenéla este a-ti marturisi mai antaiu peccatulu? (Va urmá.)

Pusetiunea ierarhiei serbesci in trecutu vis-a-vis de biseric'a romana.

Suferintiele seculare, ce au apasatu poporulu romanu si au intunecatu orizontele vietii lui, erau aprópe se-i altereze pana si esistinti'a nationala déca in momintele cele grele biseric'a nu i servea de anghira tare si nemiscata. Politicsce romanii dela inceputu au fostu desbinati in multe parti — cea mai mare nefericire a loru — in sa unitatea bisericésca ii tienea in strinsa legatura. Cei din Daci'a superióra (Transilvani'a, Crisian'a, Temisian'a si Maramuresiu) in tóte impregiurarile apasatorie au statu uniti sub ierarhi'a bisericésca propria a loru nationala si independenta.

A trecutu prin multe fase si nenorociri acésta ierarhia betrana, dar' cu tóte aceste caracterulu nationalu si canonicu l'a sciutu sustienea chiar si in timpurile viforóse, si l'a sustienutu panacandu unu Efiálte in persón'a apostatului metropolitu Atanasiu nu deschise portile bisericiei, ca inimiculu se intre liberu si dupa placu in sanctuariulu ortodocsiei romaniloru! Uni'a dede lovitura de mórte ierarhiei romane si betranei metropolii transilvaniane!

Bate-voiu pastoriulu si se va resipi turm'a! Ce alta potea acuma se urmeze dupa uni'a lui Atanasiu, decátu resipirea poporului credintiosu? Elu remase ca o turma fora pastoriu in midiloculu periculeloru amenintatíorie; remase parasitu de archipastoriulu ce jurase naintea lui Ddieu cà si-va pune sufletulu pentru oile sale! Elemintele ostile esistintiei lui nationale ilu luase de tóte partile. Dar' man'a provedintiei l'a mantuitu cum odinóra mantuise si pre Daniulu din gurile leiloru.

In timpulu acest'a de agonia generala si plinu cu totu felulu de calamitati si resbele sangeróse, in Ungaria se intemeiá o nóua ierarhia bisericésca a serbiloru veniti de preste Dunare. Evenimentulu acest'a istoricu negresitu va trebui se cuprinde loculu meritatu si in colónele istoriei nóstre bisericesci, pentrucà suvenirile trecutului fie si amare, ele ni procura câteodata unele mominte dulci si de placere. Pusetiunea ierarhiei serbesci vis-a-vis de biseric'a romana, multi dicu se fia fostu mai periculósa si mai destructória pentru desvoltarea nationala ca orice in lume.

Nici esagerandu dar nici tainuindu, adeverulu e, cà ierarhi'a serbésca a abusatu multu de pusetiunea sa. Scaunulu metropolitanu alu Romaniloru findu in vacantia datorita nóuei ierarhii ortodocse erá sè se ingrigésca si pentru veduvit'a metropolia romana si in eparchiele aceleia se constitue dupa necesitate preoti si Episcopi. Acést'a datorintia escurge din principiulu federativu proclamatu de biseric'a ortodocsa universalá. Cea ce nu alteréza de feliu institutiunile canonice si spiritulu nationalu in care trebuiescu infintiate singuraticele metropolie. Insa detorint'a ierarhiei serbesci mai erá inca, ca se adune turm'a risipita si se-o impreune éراسي sub capu nationalu bisericescu, nu in sa ca se-o apase si atraga sub iurisdictione sa. Éta peccatulu mare a ierarhiei serbesci comisu facia cu romanii.

Cu adeveratu, intre romani si serbi, au esistatu unele raporturi si nainte de infintiarea nóuei ierarhii serbesci si anume dela nefericit'a batalia din campulu mierleloru. In acésta lupta tienuta cu turcii, cadiendu si despotulu Serbiei Lazaru, multi serbi de gróz'a si furi'a turciloru trecura mereuasiu in Ungari'a. Romanii ii-au primitu in patri'a si biseric'a loru, ca pre toti veneticii, cu ospitalitate, nici gandindu cà acesti ortodocsi canduva pre ei se-ii stapanésca in bisericá, dar nici au manifestatu ei delocu dorintia pentru o viétia bisericésca de sine statatoria, probabilu pentrucà in acele timpuri romani inca se servéu in

biserica de limb'a vechia slavéna, unu castigu si avanta-giu fórté mare pentru serbii emigranti. ¹⁾

Astufeliu'aceste colonii, numite antecernoviciane, forma viétiá bisericesca comuna cu romanii. Privilegiile ce au capetatu dela regii Sigismundu si Ladislau alu cincelea preciséza numai relatiunile lor de dreptu cetatienescu ne facendu nici cea mai mica amintire despre referintiele bisericesci. Chiar in legea dela 1481 adusa de regele Mathia nu se dice alta decâtú cá: „serbii si alti schismatici se nu fie constrinsi a dá dieciuéla.“ Viéti'a lor ierarchica se incepe numai la an. 1690, candu sub conduce-rea patriarchului din Ipecu, Arseniu Cernovicu, venira in Ungari'a cam la 36,000 familii serbesci.

Ierarchi'a bisericeii romane pe atúnci erá inca in stare normala. De pescaunulu metropolitau din Transilvania gu-verná metropolitulu Teofilu alu III avendu mai multe Episcopii sufragane. Sub acestu metropolitu însa se fecera primele incercari de a uniá pre romani; me-tropoli'a romana in adevéru decliná catra mormentu. Si póte cá presimtiulu acestei nenorociri indemnase pre capii dieceseloru romane din partile ungaro-banaticé a gravitá totu mai tare spre Carlovétiu. Asia erá starea poporului romanu in acelu timpu nefericitu. Elu stá intre dóue focuri. Déca intrigile jesuítiloru nu-lu potura ade-mení se primésca uni'a, elu trebuí acum, ca se-si conser-ve legea stramosiéscá, a se supune de sine ierarchiei serbesci. Dicu, cá romanii de sine s'a supusu, pentrucá nici intr'o diploma data serbiloru, despre ei nu se, pome-nesce, ci tóte vorbescu numai de gintea Rasciana, de serbi. Este adevératu cá in diplom'a leopoldina din a. 1695, la propunerea patriarchului Cernovicu, se recunósce drep-tulu Episcopiloru: Isai'a Diacovicu, ²⁾ alu Temisiorei-Ieno-polei, alu lui Eufremu Veniaminu din Orade si altii, de a functiuná in dieceselé lor; dar din acést'a patriarchulu Cernovicu nu si-a potu arogá nici unu dreptu asupra bisericeii romane. (Va urmá.)

I M N U

la mormentulu Marcului Andreiu:

(Poesi'a de Z. Boiu, melodi'a de D. Cuntianu.)

1. Romanine multu cercata,
Pune doliu inoitu
Cá perdu-si o stea din ceriu-Ti,
Pre Andreiu Metropolitu!
Da, Andreiu intâiu chiamatulu,
Da, Andreiu aduncu oftatulu,
Ce ca vieti'a-si Te-a iubitú, —
Ah, Andreiu a adormitu!
2. Viéti'a Lui de fapte 'nalte,
Ca diamante, siru de siru;
Mórtea lui in suferintie,
Mórtea santa de martiru!
Unde-su lacrimi, unde-i jale,
Juste, cum suntú ale tale?!
Unde e alu lorú finitu? —
Ah, Andreiu a adormitu!

¹⁾ La anul 1439 despotulu Serbiei Georgiu Brancovicu, dupa ce scaunulu seu domnescu a caditu in potestatea turciloru, urmaritu si de o parte din serbi s'a retrasu in cetatea Vilagosiuului la carea apartienéu 110 comune din comitatele: Aradu si Zarandu. Vilagosiuulu, intre alte tienuturi Ungurene, in po-terea tractatului incheiatu la 1426 intre Regele Ungariei, Sigismundu si despo-tulu Serbiei Stefanu — inca erá dominiu alu dospohloru Serbiei. (L. Szalay in opulu tit. „Szerb telepek“)

Se dá cu socotéla cumea remasitie din coloniele asiediate aici sub G. Brancovicu si sub fiulu si urmatorulu seu in domnia despotulu, Stefanu Brancovi-ciu — ar fi serbii de pe langa muresiu si giurulu Aradu, mare parte romani-sati.

²⁾ In diplom'a leopoldina se dice: „constituti per eum episcopi“ intre cari se pune si Isaiá Diacovicu, cela ce precum se scia la a. 1690 candu a venitu pa-triarchulu Cernovicu erá deja Episcopu in Ienopolea (Borosineu.) Cum dara a potutu ca Isaiá Diacovicu se fie fostu constitutu episcopu de patriarchulu Cer-novicu? Se vede, cá zelosulu patriarchu, voiá chiar si a fortiá pe romani încátu ei ar fi facutu opusetiune.

3. O! Parintele 'ndurarei,
Celu-ce totulu carmuiesci,
Care si 'n cercari profunde
Totu-déun'a ne iubesci, —
Pre Andreiu lu-odihnesce,
Unde viéti'a infloresce!
Nemorirea si-a gatitu:
Da, Andreiu Tu n'ai muritu!

VARIETATI.

* Parintele protopopu, vicariu-presiedinte la consistoriulu nostru din Orade, Ioanu Metianu, dorindu a cunósce mai de-aprópe starea si relatiunile poporului romanu din districtulu con-sistorialu, precum ni se serie, in 23 Iuniu st. v. fece visitatiune in tóte comunele din tienutul Crisiului repede, fiindu pretutin-denea primitu cu mare bucuria din partea poporului, carele mis-catu adencu de cuvintele si povetiele parintesci ale santiei sale, cu indeobsce cunoscut'a-i sinceritate, dicea: „Dómne traiesce-lu la multi ani!“

* Unu corespundinte dela Crisiulu-repede dlu, I. V. ni de-serie pe largu atitudinea clerului unitu din partile Oradii si tur-burările ce acelasi cleru face in poporulu romanu ortodocsu. In specia amintescé despre unu preotu unitu din vecinatatea sa cu numele Ajaky János, carele in orbi'a sa papista, nu se rusinéza nici chiar in tergurile Oradii a se face misionariulu papismului si alu propagandei uniate. Intru adevéru acést'a e politeti'a, ca-rea numai dela clerulu unitu celu prea invetiatu si prea luminatu se póte asteptá! Corespundintele nostru accentuédia: ar fi tim-pulu supremu, ca dandu mana cu mana, se fimu frati sinceri cum a voitu Ddieu si pastrandu curatian'a cugetului, se tragemu velu peste ranele din trecutu si se ni deschidemu odata mintea, cáci numai in mintea si in fratietatea nóstra se vor implini cuvintele mantuatoriului si „va fi o turma si unu pastoriu“ ér dogmele totu mai multu ne vor instrainá de catra olalta.

× *Influinti'a berii falsificate asupra sanetati.* Se credu fórté adese fora influentia asupra sanetati beuturi séu alimente care i sunt fórté vatamátore. Nu este póte nici unu berariu séu birta-siu care se cugete a alterá sanetatea consumatoriloru adaugendu apa la berea ce vendú, si cu tóte aceste acést'a operatiune face berea amara si vatamátore, astu-feliu cá cea slaba de natura e mai bu-na decâtú cea tare careia i se adauge apa. Pentru a se asigurá, sè se faca o esperintia fórté usióra. Sè se lese a se evaporá la aeru, pe o farfuria, pucina bere pana candu va remanea nūmai o mica cuantitate de materia siropósa. Déca se gusta din acést'a drojdia, nu va fi amara, si punenduse pe ochiulu unei mítie, pup-il'a nu se va dilatá, proba, cá nu contine nici unu narcoticu. Sè se ia apoi din aceeasi bere o alta cuantitate amestecata cu a patra parte apa limpede, si sè se lase a se evaporá in acelasi modu, drojdi'a va fi fórté amara si va dilatá fórté tare pupil'a ochiului mítiei. Adaosulu de apa n'a slabitu berea, ci din contra a maritu efectele sale alcolice. De unde vine acést'a? De acolo cá ap'a ce se intrebuintéza spre a castigá mai multu lucréza ca reactivu asupra narcoticului ce contine zaharulu ordiului maci-natu. Berariulu crediundu póte inocentú midilocolu la care a avutu recursu, schimba berea buna intr'unu licuidu producetoru de somnu, amaru si vetamatoru sanetati. Elu dá drumulu principi-ului veninosu ce contine hemeiulu si care, amestecatu cu zaha-rulu ordiului, este cu totulu inocentú. Lacomia castigului schim-ba astfelu o beutura placuta intr'unu licuidu vetamatoru saneta-tii publice.

+ *Adevératulu munte Sinai.* Diarele anglese au datu o no-titia care a escitatu o mare curiositate printre orientalisti, aceea cá doctorulu Beke ar fi descoperitu, intr'o caletoria recenta, ade-veratulu munte Sinai. Invetiátulu caletoru erá convinsu cá tradi-tiunea se incelase ficsandu positiunea muntelui Sinai la Sudulu peninsulei care, ca o prelungire a Palestinei inaintéza in marea Rosia si e incunjurata de o parte de acést'a mare si de alta de golfulu Akaba. Inca si alti invetiati erau in indoiéla déca inaltu-lu munte, caruia se dá inde-comunu numele de Sinai, este acelu pe care Moise se duse se primésca tablele legii. Se dicea cá ade-veratulu munte Sinai trebuia se fie la o distantia de 70 mile de acelu recunoscutu de toti geografii, si acést'a opiniune erá sprij-i-nita pe óre cari traditiuni arabe obscure. In loculu unde Beke pune muntele Sinai din candu in candu se audu sgomote subte-rane cari paru a fi produse de o cauza vulcanica, séu de imense mare' de granitu cari se derima din profundele precipitiei ce i brasdéza cóstele. Aceste fenomene explica pana la ore-care pun-ctu ca cause naturale tunetulu. ce audiau fii lui Israelu cându Moise se suí pe munte spre a petrece 40 de zile in mijloculu fulgerelor si a intunerecului. Totu doctorulu Beke crede cá

muntele Sinai a fostu unu vulcanu: in care casu s'aru esplică usioru luminele, tunetele si profund'a întunecime ce facura se tremure Israelitii. Spre a pune acestu faptu afara de ori-ce indo-éla întreprinse doctorula Beke o noua espeditiune in Decembre, trecutu. Vice-regele Egiptului puse la dispositiunea sa unu vaporu, pe care doctorulu, acompaniatu de celebrulu geologu Milne, se transportă la Akaba si începă esploratiunile sale. Aceste explo- ratiuni au reusitu in totulu. Adeveratulu Sinai n'ar fi in penin- sula, ci la o di de cale spre N. O. de Akaba, si prin urmare cam la 100 mile de distantia de la loculu unde se duceau cres- tinii de peste totu globulu. Muntele recunoscutu de doctorulu Beke ca adeveratulu munte Sinai e numitu de Arabi: *Jebel el Nur, muntele luminei*. Elu gasi acolo resturi de animale sacrificate pe verfulu muntelui si inscriptiuni semitice. Aceste inscriptiuni, dupa doctulu caletoru, aru fi fostu sapate de incesi acele triburi carora Moise dadă legea morala. (Vocea Covurluiului.)

BIBLIOGRAFIA.

Vocabularia Romanu-Francesu lucratu dupa Dictionariulu Academiei franceze, dupa alu lui Napoleone Landais si alte dictionare latine, ita- liene ect. de Ioanu Costinescu primitu de efori'a scóloru in a. 1858 si terminatu in 1870 dóue volume formatu de lexiconu. Pretiu l. n. 20.

Cursulu complectu de comptabilitate in partida dubla pentru usulu scóloru, comerciantiloru etc. de Theodoru Stefanescu professoru de comptabilitate si de cursulu marfuriloru la scól'a superióra de com- merciu din Bucuresci capitala. Librari-editori Ch. Stefanescu et Barasch, Bu- curesci, 1874 8° mare pag. 400 Pretiulu 10 l. n.

Colectiune de tratatele si conventiunile Romaniei cu pu- terile straine, dela a. 1368 pana in dilele nóstre. De M. Mitileneu, secreta- riu generale si directoru aiu ministeriului afaceriloru straine. Bucuresci, 1874, 8° mare pag. 367. Pretiulu 10. l. n.

Tratatu de Anatomia discriptiva, de M. Buturescu, cu 17 figuri, intercalate in textulu loru I. Partea I din Nevrologia. Bucuresci 1870 8° pag. 176. Pretiu 4. l. n.

Principii elementare din dreptulu privatu, predate la scól'a de administratiune din Bucuresci. De C. Nacu, doctoru in dreptu. Dóue volu- me, Bucuresci 1874. 8° mare. Pretiulu 10 l. n.

Scrierile lui Constantin Negruzi. Volumulu I. Pecatele tene- retieloru, vol. II. Poesii; vol. III. Theatru. Bucuresci, 1873. tóte trei volumele 15 lei noi.

Titu Maiorescu. Critice. In contra directii de astadi in cultur'a romana. Despre scriere, Limb'a romana in jurnalele din Austri'a. Observari pó- lemice. Directi'a rom. Bucuresci 1874. 8° pag. 466 Pretiu 5 l. n.

V. Alexandri. Boieri si Ciocoi. Comedia in cinci Acte 1840—1846 dedicata Dlui M. Cogalniceanu. Bucuresci 1874 8° pag. 208. Pretiu 3. l. n.

Dictionariu romanu-francesu, de G. M. Antonescu Bucuresci (fora anu) 16° pag. 337. Pretiu 6. l. n. (nelegatu).

Regulamentu de transportu si tarife generale si speciale pentru transporturile de persóne si de bagagiuri, precum si pentru marfuri de mare si mica vitessa. Proprietatea societatii actionariloru cáiloru ferate romane. Bucu- rescii 1873. Pretiulu 4 lei noi.

Femei celebre si femei mai multu séu mai pucinu demne d'a fi cu- noscute. Portrete culese din mai multe opere si arangiate astu-feliu de Iuli'a Sacellariu nascuta Iarcu. Bucuresci, 1874. Pag. 62. Pretiulu 1 leu nou.

Blondinulu din Namaru si Pasi'a dela Bu'd'a. Dóue novele tra- duse din limb'a germana de B. Vermont. Bucuresci, 1873. Pag. 151. Pretiulu 1 leu 50 bani.

Contes'a Falsa. Novela de Edmond Hahn. Tradusa din limb'a ger- mana de B. V. Vermont. Bucuresci, 1873. Pag. 251. Pretiulu. 2 lei n.

Manualulu de Istori'a santa a noului testamentu cu refle- siuni si instructiuni morali de preotulu I. Constantinescu. Se afla de vendiare la librariile Ionide si Socecu cu pretiulu 2 lei 50 bani.

Discursulu santului Ioanu Chrisostomu pentru Eunuculu Eutropiu, testu grecu cu traductiune romana de D. N. Badescu. Pretiulu 50 bani.

Prescurtare de Istori'a literaturii latine dupa Levi Alvarch traductiune de D. Dem. I. Popilianu, pretiulu 40 bani.

Clavigo, tragedia in 5 acte de Góthe, tradusa de D. N. Miculescu, pre- tiulu 80 bani. Aparute cátesi trele sub auspiciile Societatii Renascerea.

Limbagiulu Floriloru, elaboratu de o Romana, pretiulu 1 leu 70 bani.

Discursu asupra stilului de Buffon, tradusu de D. En. Balténu, pretiulu 40 bani. Se afla de vendiare la librari'a Ionide (piati'a Teatru- lui in Bucuresci.)

Educatiunea si Instructiunea generale pentru Parenti, do- centi si altii, caror'a le este incredentiata si jace la inima cul- ur'a poporului, de Munteanu — Solomonu. Blasiu 1874.

Margaritarie séu Sentintie Poetice, filosofico-morale-estetice. dupa mal multi autori clasici latini, prelucrate de Petru Branu protopopu si profesor. Tom. I. Satu-mare.

Gramatic'a Latina teoretico-practica cu Vocabulariu latino-ro- manu, romano-latinu si de nume proprie. Partea I. Formele regulate, pentru clas'a I. gimnasiala, de Ioanu Corneliu Tacitu, profesor in gimnasiulu romanu gr. or. din Brasiovu.

Cuventari bisericesci, scrise de I. P. Papiu, preotu de dieces'a Gherlei spiritualu la institutul corectoriu reg. transilvanu, asesoru consisto- riale. Tom. II. Gherl'a.

A esitu de sub presa si se afla de vendiare fascicululu XXII, tom. II. (fasc. 5) din Dictionariulu limbii romane, lucratu ca proiectu, dupa insarcinarea societatii academice; de dd. A. T. Laurianu si I. C. Massimu cu concursulu d-loru I. Hodosiu si G. Baritiu.

Reflectiuni asupra educatiunii primei epoce din viéti'a omului, de I. Opranu. Pretiulu 1 leu.

A esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la tóte librariile CODI- CELE PENALE cu modificarile introduse prin legea dela 20. Februaru 1874, copriindu tóte explicatiunile necesare, de I. C. Lerescu. Pretiulu 2 lei.

A esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la tóte librariile miculu tratatu *Despre friguri*, potrivit pe Intielegerea poporului, de Dr. Obedenaru carticica de mare folosu pentru cei cu familia numerosa, carticica necesara la toti cáti se ducu la mosia, la via, la bai séu la alte locuri, unde nu suntu medici; ea contine si o notitia asupra apeloru dela Vacaresci. In lipsa de medicu, se póte cinev-a curási singuru de friguri, veninu, tuse, palpitatia, dia- rea etc. Pretiulu 80 bani. In districte la principalele spitierii, 90 bani.

Concursu

1

Pentru nou infintiatutulu postu docentulu, in comun'a Ian- cahidu, de I Clase, se deschide pana in 28 Iuliu a. c. vechiu, candu si alegerea va fi.

Aspirantii la acestu postu, recursele sale cu propri'a sa mana scrise, provideute dupa Inaltele instructiuni, adresate Onoratului Comit. paroch. — au a le aterne Inspectorului cerc. de scole in Iancahidu per Bega-Sz. György in cottulu Torontalu.

Salariulu anualu e: 300 fl in bani ga'ta anticipati totu la trei luni; 20 fl pentru paie aduse cu carausii gratuite din partea comunei, cu cari are a se incaldi localitatea docintelui si a ele- viloru si cortelu liberu cu gradina si curte intrunu complexu de 1/2 iugeru.

Iancahidu in 27 Iuniu 1874 v.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu inspectorulu cerc. de scóle Ioanu Popoviciu parchu.

Concursu

2

pentru parochi'a vacanta *Carpesti mari*, Protopresbiteratulu Pomezuelui; emolumintele sunt urmatóarele: pamentu parochialu de 8 cubule; dela tóta cas'a 1/2 mesura encurudiu sfermatu si una di de lucru, nrulu caseloru 90. stólele indatinate, cuartiru li- beru cu gradina.

Doritorii de a fi alesi la acésta parochie au a-si trimite re- cursele sale instruite conformu Stat. Org. la Protopresviterulu tractualu in Rabagani pana in 10 Iulie in care di va fi si alegerea. Datu in Carpesti mari Iunie 8. 1874.

Comitetulu parochialu

Cu scirea si invoiea mea: Elie Moga. Protopresviter. tractualu.

Concursu.

3

Din mai multe inpedecari intevenite neputenduse tinea. alegerea de preotu in parochi'a vacanta Manereu la terminulu publicatu in fói'a Lumin'a Nr. 28 si 29. adeca: in 9 Iuniu a. c.

De nou se escrie concursu pentru indeplinirea acestei paro- chii cu terminu pe 7 Iuliu a. c. in care di se va tinea si ale- geréa. — Emolumintele incopciate cu acésta parochie sunt celea publicate in Nr. 28. si 29. ai „Luminei.“

Doritorii de a dobandi acést'a parochia sunt avisati, — re- cursurile provideute cu documintele prescise in statutulu orga- nicu ale adresá si trimite subscrisului in Buteni.

Manereu 14. Iuniu 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, Ioanu Groza protopresbiterulu Halmagiului si admi- nistratoru interimalu alu Buteniloru.